

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravlštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hištv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

O socialnem vprašanju.

(Iz govora dr. Kreka na Gomilskem.)

Vodilne misli izbornega govora, katerega je imel prvi slovenski socijolog dr. Krek na Gomilskem dne 25. julija, so bile približno té-le:

Prav z veseljem sem sprejel povabilo svojega prijatelja tu iz sosedne župnije in sem prišel med vas, da vam tu, kjer je najbolj potreba, nekaj izpregovorim o socialnem vprašanju. Najprej mi dovolite par opazk! Tujec, Kranjec, prihajam k vam, a srcé mi bije za vas in zató mislim, da kamor srcé zamore seči, tja tudi noga vsakega Slovenca slobodno prestopa. Hud nasprotnik pohaja slovensko zemljo, hodi okrog kakor se razteza dim in vse skuša za-se pridobiti; naša dolžnost pa je, da gremo za njim in podučujemo ljubo slovensko ljudstvo. Dragi prijatelji, s tem sodim, da sem opravičil svoj prihod! Postavil sem si za nalogo svojega življenja kolikor bo možno delovati nató, da se bo zboljšalo stanje kmečkemu in delavskemu stanu; radi tega sem napovedal hud boj svojemu nasprotniku, socialni demokraciji, na Slovenskem. Po tem preidem na dnevni red.

Govoriti mi je o socialnem vprašanju in o socialnih demokracijah. Kaj je tó socialno vprašanje? Naj vam tu navedém jeden izgled! Ako n. pr. kak človek boleha v glavi, je zabuhel, ima v sredu vedno silno vročino, v spodnjem telesu pa je mrzel, tedaj pravimo, da ni zdrav. Kri se prav ne pretaka v njem in treba je misliti, kakó bi ga ozdravili.

Ravno takó je z današnjo družbo. Bolna je, ker se gospodarska kri prav ne pretaka v njej. Nekateri, zlasti židje, imajo veliko bogastvo, drugi pa zopet nič. Takó se velikanski vrsti delavcev slabo godí, nič si ne morejo prihraniti, od dne do dne jim gre slabše in poslednjič popolnoma propadejo. Jednako je tudi s kmetóm.

Naš kmet mora nositi največja bremena; država njega najbolj izsesava, ker ji mora plačevati velike davke in mora vzdržavati tudi naša mesta, kamor pošilja svoje najboljše pridelke. In naša mesta, odkodi so zidana? Odkodi so obrtna središča? Kmet jih zalaga, kmet skrbi za nov naraščaj. Kaj pa kmet dobiva zató iz mest? Pohujšanje, novo pomoč svojemu poginu. Kaj pa država daje kmetu? Zdi se, kakor da bi bila država zató tu, da bi spravila kmeta na beraško palico. Zdi se, kakor da bi bila zató tu, da bi mu vzela vso duševno moč, ga izpodkopala ter ga popolnoma uničila. Na ta način vidimo, da je bolna naša družba.

Bolna je tudi gledé obrtnikov. Kakó imovit, imeniten je bil nekdanj obrtniški stan! S kmetov so prihajali mladeniči v mesto, kateri so se hoteli izučiti v kakej obrtniškej stroki. Po pridnosti in vztrajnem delu so postali pomočniki, položili so temelj srečnemu pozemelskemu življenju. Dandanes pa je med njimi veliko

revežev. Vsak človek ima pravico napraviti tovarno za tó ali ono obleko. Ondi dela sicer cenó, a zeló slabo obleko in s tem uniči stotine obrtnikov, ki nikakor ne morejo takó po ceni delati. Iz teh splošnih opazk se razvidi, da imamo prav, ako pravimo, da je družba bolna.

Pri tem pa pogledimo še one stanove, katerim se dobro godi. To so ljudjé, ki se z delom prav malo, ali nič ne pečajo, tembolj pa s špekulacijami. Na borzi izsesavajo iz ljudstva še tiste bore krajcarje, katere si tó po poštenem potu zasluži. Bogastvo teh ljudij, ki so večinoma židje, vedno bolj raste, med tem, ko nižji stanovi propadajo. To je krivica!

Poleg tega imamo uradnikov veliko preveč. Veliko tega dela, ki ga izvršujejo uradniki, bi ljudje lahko sami opravili. Uradniki so tuji činitelji, tuje ljudstvo, ki niso v nobeni zvezi z narodom. Popolnoma opravičeno bi bilo, da bi kmetje manjše tožbe n. pr. zadruga — sami med seboj poravnavali. Če bi kmet pri takej tožbi izgubil, bil bi sicer nekaj časa žalosten, a tolažil bi se s tem, da ni nič denarja zapravil. Koliko pa dandanes kmetje zatožijo! Uradnike pa varuje vojaštvo, katero stane nebrojno denarja. To ne more takó dalje iti; treba je delati na tó, da nižje ljudstvo pride do svojih pravic in do večjega zaslužka. (Dalje prih.)

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Naš pregled ljudskega šolstva smo sicer že sklenili, vendar naj še dostavimo nekaj, ker je preprodučljivo. Pod vladno deželnega šolskega nadzornika Rožeka se je germanizovalo, kolikor se je po zvijači dalo. Če se je kak krajni šolski svet upiral, sukal se je zakon, seveda na krivično stran tako dolgo, da so nazadnje možje krajnega šolskega sveta umolknili in je obveljala Rožekova oziroma deželnega šolskega sveta. Kar se ni ukazalo, za to so skrbeli okrajni šolski nadzorniki, ki so bili brez izjeme nemškega mišljenja. Ta doba je bila za nas huda. Rožek je šel v zaslužni pokoj, in nasledil ga je nadzornik Jarz sicer Nemeč, pa mož stroge pravičnosti in solidne učenosti.

Nadzornik Jarz je takoj izprevidel, čemu imajo naše južnoštajarske šole le služiti, in usmilili so se mu otroci, in usmilil se mu je narod. Ko je Rožekovim okrajnim šolskim nadzornikom doba potekla, poskrbel nam je par naših nadzornikov, in ni oviral, da so se naši otroci izobraževali v svoji materinščini. Sicer so učni načrti ostali, kakoršni so bili, in tudi vsa notranja uredba je ostala nedotaknjena, ali s slovenskimi otroki smeli so učitelji postopati človeški, to se pravi, smeli

so tudi misliti, da je šoli višji namen, nego popruševanje nedolžne slovenske dece. Nemški pa so se otroci v tej dobi od učiteljev, ki so blagega Jarza bili spoznali, več naučili, nego poprej.

Ali našim Prusakom v njih peklenski strasti ni mar za resnične uspehe, njim je le za gonbo, za ščuvanje, zato, da narod zaženejo v ono strast, v kateri bi naj bil slep in gluha za vse, kar je pametno, blago in avstrijsko domoljubno. Zato so si izmislili, da imajo po naših slovenskih mestih, trgih in večjih selih sploh se ustanoviti poleg starih dvojezičnih šol trdo nemške. Deželni šolski svet jim je z veseljem ustregel in nastale so v Vojniku itd. trdo nemške šole, ti kmet pa plačaj! Ne mislite, da bi se bilo v dvojezičnih šolah nam Slovincem v prid kaj izpremenilo, marveč nastavljali so se še na nje najhujši sovražniki slovenstva in šole so se razkričale kot slovenske šole — nam v zasmeh. Ker Jarz slovenskih učiteljev in slovenskih otrok ni hotel daviti, moral je iti s Štajarskega. Blagemu možu blag spomin!

Prišel je Linhart, že poprej znan kot strasten nemški politik. Linhart je brezobzirno krut sovražnik Slovencev, zato pa srčen prijatelj onega Kordona, ki je duša pruskemu gibanju v Mariboru in urednik gnusne, zoper cerkev in slovanstvo strastne »Marburger Zeitung.« Linhart je še hujši od Rožeka. Tako hudo za slovensko-štajarsko šolstvo ni bilo nikdar, kakor je sedaj. Ta mož sicer še le deluje tri leta, ali jeden letnik »Slovenskega Gospodarja« bi ne obsegel vseh »dobrot«, ki nam jih je ta mož že storil. Zato zabeležimo le jednega zadnjih »blagih« činov.

V Konjicah je poleg slovensko-nemške šole tudi trdo nemška. Na slovensko-nemški je večina v učiteljskem osebju nemškega mišljenja. Lahko si je misliti, kako ti delujejo. Ali vendar je prišel od deželnega šolskega sveta ukaz, da se imajo otroci v prvem razredu (t. j. v prvem šolskem letu) naučiti toliko nemščine, da je od drugega razreda (t. j. od drugega šolskega leta) naprej učni jezik lahko nemški. Tako se nam godi. In za golo raznarodovanje, za poprusarjenje, za nečloveško mučenje ubogih otrok, silijo se stariši, da stavijo draga poslopja, dočim njim samim dež curlja na posteljo, in se kruto kaznujejo, če otročičev ne pošljejo vsak dan — v pekel. Pravičnost, kje si! —

Drugi prevažni činitelj pri germanizovanju Slov. Štajarja so uradi. Skoro vsi uradi, kolikor jih imamo na Spodnjem Štajarskem, trudijo se v potu svojega obraza za ponemčevanje našega naroda, naše zemlje vsled ukaza in vsled tajnih migljajev iz Gradca oziroma iz Dunaja. To Vam je prava gonba, kako mnogi uradniki od onega gori, ki se blesteč glavo nosi po koncu, do onega doli, ki se pred zlatimi obšivki plazijo po tleh, tekmujejo, kateri izmed njih bi si stekel večjih zaslug za ponemčevanje našega naroda, ter si tako osiguril boljše mesto, splezal na višji klin.

Živa resnica je, da si lahko najvestnejši, najmarljivejši uradnik, in ne prideš naprej, ako imaš to pego na sebi, da si v srcu in dejanju narodu slovenskemu zvest. Dokazov toliko, kolikor je med uradniki Slovencev. Ali se je potemtakem čuditi, da marsikateri izmed naših ljudi ženi in otrokom na ljubo narodni idejal popusti ter postane ali besen janičar, ki neusmiljeno seka po svojih rodnih bratih, ali pa potrta kruhoborec, brez toplote v srcu in svetlobe v duši, gol stroj. Oh, kako malo jih je, onih neustrašenih, uzornih junakov, ki so zaničujoč mamljiva vabila in ne zmeneč se za krute groznje, ostali trdno zvesti in z vso dušo udani sinovi mile, drage, pregnane in psovane zlate matere Slovenije! Na prstih dveh rok dali bi se prešteti. S svojo krvjo pišemo te vrste in solze nam močijo list.

Samo ob sebi se razume, da pri stališču, ki ga zavzema visoka vlada nasproti uradnikom, le-ti storijo še več, kakor se jim ukazuje in namigava. Uradnik si misli, rekurz je za ubogega kmeta predrag, in če se tudi takega trdno nadeja, in je že naprej prepričan, da se mu bode njegova naredba pri najvišji instanci razveljavila (pri nižjih namreč ne dosežemo nič), vendar se ne obotavlja, storiti narodno krivico, ker ve, da se mu protislovensko postopanje ne le piše na rovaš, marveč šteje v zaslugo, in ker se ima nadejati, da na tak način najgotoveje do najvišjega mesta prodere glas o njegovi »izborni porabnosti.«

Nadalje se vlada, nastavljajoč uradnike, na nas Slovence ne ozira prav nič. Da pride kak Slovenec na naša tla, je slučaj, namenom da bi se narodu ustreglo, vlada slovenskih uradnikov ne pošilja k nam. To se vidi najbolje v tem, da okraji ob nemški meji na pr. Radgona, Čmurek, Lipnica, Arvež, Ivnik, ki imajo, kakor se vidi po številu slovenske šolske dece, toliko slovenskega prebivalstva, nimajo niti jednega uradnika, ki bi znal ali hotel znati slovenski. Po sredi pa so zopet nastavljeni Nemci, kakor da bi slovenskega naroda ne bilo! In kako surovo tu in tam ti ljudje postopajo s kmetičem, ki se oglasi v svoji slovenščini! (Dalje pr.)

Cerkvene zadeve.

Romanje v Marijino Celje.

Zopet smo imeli spodnještajarski Slovenci čast in srečo, obiskati preljubo Mater nebeško v Marijinem Celju. O bili so to dnevi dušnega veselja in rajskih občutkov! Kakor se raduje sin, ko pride zopet v naročje dobrotne matere, tako smo se srčno veselili mi pred prestolom preblažene Device. Letos nas je bilo posebno veliko. Že iz Poličan odpeljalo se nas je zjutraj 11. avg. blizu 300, v Mariboru je bil vlak že napolnjen in v Spielfeldu so še pridjali 4 polne vagone. Brzo je drdral posebni vlak mimo Gradca, Brucka, v Kapfenbergu smo prestopili na drug vlak, ki pa žalibože ni imel dosti vozov, nad 300 romarjev je moralo pet ur čakati; to je bila edina jako neljuba nezgoda, ki nas je zadela na božjem potu. O 6. zvečer smo že bili v Marijinem Celju; ob najlepšem vremenu smo obhajali slovesen vhod, pevajoč lavratanske litanije. Drugi dan smo na vse zgodaj oblegli spovednice in 10 duhovnih gospodov, ki so prišli z nami, je celi dan z velikim trudom spovedovalo; bodi jim zato izrečena najiskrenejša zahvala! Ob 9. so imeli č. g. profesor dr. Medved iz Maribora slovesno pridigo in potem levitirano sv. mašo. Zvečer smo se že od Marije poslovili v nagovoru, ki so ga imeli č. g. Vreže. Ko se je zmračilo smo pa naredili venček okoli cerkve; v velikanski procesiji, katere se je udeležilo 12 duhovnih gospodov, smo šli dvakrat okrog čudno lepega Marijinega svetišča Tržani in silno mnogi ptujci so nas z očividnim občudovanjem gledali, vse je strmelo nad našim vernim ljudstvom. Bilo je pa res nad vse ganljivo slišati in videti, kako smo, vsak gorečo svečo v roki, prepevali čast in slavo božji porodnici Mariji. Slovenska dekleta, ki slovijo po svetu zaradi krasnega svojega petja, so tokrat z nepopisno lepimi Marijinimi pesmi ganile marsikatera srce in v premnoge oči prisilile v solze. Po venčku so nam g. dr. Medved v naše neizrečeno veselje prebrali brzojav od milostnega kneževskofa, ki so nam podelili svoj višepastirski sv. blagoslov; v zahvalo smo zato potem vsi glasno, do solz ganjeni, molili za dušni in telesni blagor svojega milostnega vladike Mihaela. Le prehitro so nam pre-

tekle ure v Marijinem Celju. S težkim srcem smo se ločili od premile Marijine cerkve z neizrečeno željo, da bi jo kmalu zopet obiskati mogli. Pač nikdo ni odšel brez odkritosrčne obljube, da bo Marijo celjsko vsaj enkrat še, kot pobožen romar in vselej vnet Marijin otrok počastil. Bog nam milo usliši to željo, Marija pa v svoji neizmerni materni ljubezni izprosi to milost! Dolžnost naša je tudi, da se iz globin udanega srca zahvalimo gospodu podjetniku posebnega vlaka, trgovcu Ferd. Ivanušu v Poličanah, in našemu duhovnemu vodji g. dr. Medvedu za preobil trud in mučno skrb, ki sta jo s prireditvijo tega nepozabljivega, nad vse lepega romanja v Marijino Celje imela.

Gospodarske stvari.

Domača zdravila za živino.

(Dalje.)

Kis ali jesik, katerega se vzame za »frakelj« zmešan z žlico strdi in 8 gramov galuna, to je zdravilo za gobice, ki se včasih napravijo teletu v gobcu. S tem zdravilom se gobec trikrat na dan oriblje, in če to hitro ne pomaga, naj se teletu daje dvakrat na dan po jeden gram rabarbare in štiri grame magnezije na vodi. — Kis, zmešan s strdjo, je dobro zdravilo za ranjeni jezik pri živini. Enako velja to zdravilo za rane na gobcu.

Kolmeževe korenine, encijan in brinjeve jagode se priporočajo kot zdravilo za vodenico pri svinjah. Vzame se v začetku vsakega za 100 gramov, zdrobi in dobro zmeša ter v jutru in zvečer po 15 gramov tega prahu zraven krme svinji daje. Če pa je bolezen huda, naj se zdravilo za polovico pomnoži.

Korenine sladke, katerim se dodá encijanovega prahu in žveplovega cveta, vsakega za 60 gramov, so zdravilo za kašelj pri svinjah. Zmešati se mora to z $\frac{1}{4}$ kilo strdi, in za oreh veliko tega močnika vsaki dan dvakrat svinji na jezik namazati.

Korenje se priporoča kot zdravilo zoper krvomók pri goveji živini. Zreže naj se ga nekaj kilogramov, dobro skuha in potem precedi. Tej pijači se dodá še za žlico grenke ali glavberjeve soli ter v jutru in zvečer živini po litru te pijače daje.

Kostanj divji se hvali kot dobra krma za živino. Konjem in govedom se daje cel ali le malo zdrobljen, kravam zmlet ali stolčen, zmešan z rezanico, enako tudi ovcam. Posebno se priporoča kostanj kot zdravilo za razne bolezni želodca in čev, zlasti če so te oslabele po driski — pa brez vnetja!

Laneno olje je gotovo najboljšo zdravilo zoper grizenje, napenjanje živine in zablatenje. Dati se mora govedi in konju najmanj po $\frac{1}{4}$ litra, manjšej živini pa pol manj na enkrat.

Laneno seme je skoraj edino sredstvo, ako govedi suha krma v želodcu obleži. Skuha naj se za liter semena v toliko, da je kuhovina prav žlerasta. Ta se shlajena vlije živini, nato pa se seme lahko zopet kuha, zlasti ako se le nekoliko semena dodá. Seme dela vodo žlerasto, ako se kuha večkrat; zdravljenje pa se mora vršiti tako dolgo, dokler ne gre blato rahlo od živine in se na trebuhu ne otipa več zaostala krma.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 6. septembra pri Sv. Vidu niže Ptuja in v Mariboru (tudi za konje.) Dne 7. septembra v Vojniku, pri Sv. Jederti, v Slivnici pri Mariboru, na Sv. gorah in v Kapelah. Dne 9. sept. v Gornjem gradu, Gomilici in na Spod. Polskavi, na Bregu pri Ptuju (za svinje), v Apačah in Dobjem.

Dopisi.

Iz Maribora. (Na vseslovenski shod!) V Ljubljani se bo vršil dne 14. kimovca vseslovenski shod, ki bo za nas Slovence prevažnega pomena. Začetek ob 9. uri dopoldne. K shodu so vabljeni v prvi vrsti zastopniki slovenskega naroda, državni in deželni poslanci, gospodje župani in župniki, potem pa tudi drugi uplivni in zaupni možje. Ker bo shod zaupen, bo število vabljenecv omejeno in vabila se bodo glasila na ime vabljenecv. Zato naj oni rodoljubi, ki ne sodijo v vrsto navedenih ljudskih zastopnikov, pa želijo udeležiti se shoda, naznanijo to svojo željo do 8. kimovca uredništvu »Slov. Gosdodarja« ali kateremu državnemu poslancu. Na oglase, ki dojdejo po 8. kimovcu, se bo le toliko ozir jemalo, v kolikor bodo pripuščali prostori. — Gospodje župani, župniki, učitelji in drugi rodoljubi po deželi se uljudno opozarjajo, naj prigovarjajo rojakom, katerim je mogoče iti na shod, da se za to odločijo, in naj naznanijo potem skupno imena tistih občinarjev, ki so se za to odločili. Treba, da tudi Štajarska bo častno zastopana na vseslovenskem shodu. Zlati treba bi bilo mnogo udeležencev z narodnih mej. Oni gg. župani in župniki, ki vedo, da se ne bodo mogli udeležiti shoda, naj sporočijo to po dopisnici v Maribor, kakor zgorej rečeno, in to radi tega, da bo mogoče vabiti toliko več zaupnih mož, ki nimajo sreče, da bi po svojem družbenem stališu zastopali narod.

Iz Ljubljane. (Vseslovenski in istersko-hrvaški shod.) Pripravljavni odbor je v svoji seji dne 28. avg. sklenil, da se shod vrši dne 14. septembra ob 9. uri dopoldne. Uvažujoč od raznih stranij izražene želje je odbor določil naslednji dnevni red: 1. Splošni politični položaj; poroča državni poslanec dr. Šusteršič. 2. Jezikovno vprašanje; poroča državni poslanec dr. Ferjančič. 3. in 4. Primorske razmere; poročata državni poslanec Spinčič in odvetnik dr. Franko. 5. Koroške razmere; poroča deželni poslanec Grafenauer. 6. Štajarske razmere; poroča deželni poslanec dr. Dečko. 7. Narodna avtonomija in narodnogospodarski položaj slovenskega in istersko-hrvaškega ljudstva; poroča državni poslanec Povše. 8. Slepanja o predlaganih resolucijah. Zborovanje se prične ob 9. uri dopoldne ter konča najkasneje ob 2. uri popoldne. Z ozirom na ta omenjeni čas in ker so poročevalci izbrani iz vseh slovenskih pokrajin in Istre, bode po sklepu poslanskega sestanka z dne 30. julija t. l. debata na shodu izljučena. Istotako po sklepu imenovanega sestanka bode omejena udeležba na imenoma vabljenih osebe. Zaradi tega izdeluje in je deloma že izdelal pripravljavni odbor imenik zaupnikov sporazumno z izvenkranjskimi pododbori. Glede na omejeni prostor za shod je samo ob sebi umevno, da se bode moralo tudi število vabljenecv omejiti. Po shodu ob 5. uri popoldne se bode vršil banket; kedor se ga hoče udeležiti, naj to najkasneje do 10. septembra naznani tajniku pripravljavnega odbora, dr. Ignaciju Žitniku, državnemu poslancu v Ljubljani.

Iz Slov. Bistrice. (Na ljudskem shodu) dne 29. avgusta je prvi govoril g. dež. odbornik Fr. Robič o pregledanju zemljiškega katastra. Zlasti se je vsem dopadlo, da se pri vinogradih čisti dohodek I. razreda zniža od 42 gld. na 23 gld. 50 kr., vsled tega bo samo mariborski okraj zemljiškega davka za 45.000 gld. manje plačeval. K temu je posebno veliko pripomogel g. Robič kot ud. deželne komisije. Nato je znani slavni govornik g. dr. J. Hrašovec govoril o jezikovnih naredbah ter povdarjal nujno potrebo takih naredb za slovenske pokrajine. Pri tem pa je opominjal, naj vse slov. občine že sedaj slovenski poslujejo, naj si omislijo slovenske

ali vsaj slov.-nemške napise, slov. uradne pečate itd. Narod, ki sam sebe ne spoštuje, ne more zahtevati, da ga spoštujejo drugi. Kot tretji je govoril vlč. g. dr. Gregorec o političnem položaju ter posebno osvetlil narodne odnošaje. Ko je opisal teženje naših prusakov, njih protivstrijsko rogoviljenje, in prišel do zaključka, da bode Avstrija močna, ako se tudi Slovanom dajo pravice, nastalo je nepopisno navdušenje; vsi so stojé zapeli cesarsko pesem: »Bog ohrani, Bog obvaruj, nam cesarja Avstrijo!« K sklepu so se vsprejele one resolucije, kakor na Rečici.

Iz Velenja. (Cerkvena slavnost.) Kakovost cerkve kaže navadno značaj ljudi. Vsled tega ne more nikdo neugodno o vas soditi, ki ste podpirali šmartinskega g. župnika, F. Cizeja, da se je prav okusno olepšala cerkva sv. Andreja v Šaleku. S tem ste si postavili vsi prekrasen spominek, ki bo še poznejim rodovom oznanjeval o vaši vsehvalevredni skrbi za hišo božjo. Cerkvice same, njene sedanje lepote ne bomo opisovali. Iz bornega popisa bi pač težko povzeli drugi čitatelji »Slov. Gospodarja«, kako lepa je prav za prav cerkva. Pač pa naj naznanijo te verstice, kaj ste vi storili za olepšavo sedaj tako prijazne cerkvice. Pred vsem sta se odlikovali obe grajščini pri tem. Kar tekmovali sta po svojih prispevkih za prenovljenje cerkvice. Gosp. baron Adamovič je naročil s Tirolskega prelepe šipe za okna. Gospa grofinja Malner, kakor tudi cenjeni tast g. Forvega sta darovala precejšno svoto za delo in druge stvari. Vrhu tega je plačala grofinja Malner jeden svečnik. Svečniki so jako dragi, ali prav okusno narejeni. Pri Samasu so se naročili. Prav veliko sta storila tudi oba cerkvena ključarja. Vsa čast jima! Gotovo bo ljudem dolgo v spominu ostalo, kako velikodušno je ravnal g. Stropnik. Posnemanja vreden mož! Da bi mi bilo moči danes, navel bi še tudi vse druge, kaj so storili za cerkev. Toda ne morem. A upam, da bom imel prav kmalu prilikó v »Slov. Gospodarju« poročati o novih dokazih požrtvovalnosti vrljih Velenjčanov.

Iz Št. Pavla pri Boljski. (Veselica.) Dne 15. avgusta je bila tukaj veselica na korist tukajšnjega bralnega društva in v podporo revnih šolarjev. Prostor veselice je bil pod lepo okinčanim kozolcem g. Fr. Vodenika v Dolenji vasi. Okol 5. ure pozdravi g. nadučitelj J. Vidic, predsednik bralnega društva, goste in otvori veselico. Vrla gdč. Mar. Cimperšek je prišla na to dobro misel otroke naučiti, da so igrali in peli pri veselici. Nedorodne otroke vsak rad poslušá, kdor nima preveč spridenega srca. To pa je bilo ob enem tudi težavna misel, težavno opravilo. Preden se otroci tako izurijo, da lahko očitno nastopijo, je treba veliko truda in veliko potrpežljivosti. Otroci so igrali gledališko igro »Čarovnik« in veselo igro »Učenca gresta na tuje«. Poslednja igra je prav podučljiva in času primerna. Pripoveduje, kako slabo se je godilo dvema malomarnima učencema, ki sta zapustila dom in se podala na pot v Ameriko. Pred igro, med igrama in po igri so otroci peli »Veseli pastir«, »Slovo od domovine« in »Barčica«. Po zadnji igri se je prednašala prelepa in podučljiva pesem »Boštjan goljfan«. — To je bil vesel dan za Št. Pavlčane, pa tudi tujih gostov je bilo precej pričujočih — posebno pa je bil vesel dan za naše pridne št.-pavelske šolarje, in vem da ne bo ta veselica našim otrokom samo v veselem spominu ostala, ampak bo pridne spodbujala, da bodo pridni ostali, bolj mlačne pa dramila in nagibala k večji marljivosti.

Od Sv. Jurija ob Taboru. (Naše bralno društvo), združeno s pevskim zborom pod vodstvom g. nadučitelja Pečovnika, je priredilo lepo veselico na dan 22. avgusta. Prišlo je bilo veliko domačinov, a veliko več je bilo intelgencije iz vseh krajev Savinjske

doline. Celó iz Celja je bila prišla dobra dvanajstotica odlične gospode, potem iz Žalca, Št. Pavla, iz Vranskega, od Sv. Martina na Paki, posebno veliko jih je pa bilo iz Braslovč itd. Veselico je otvoril g. Kokelj z jako navdušenim proslvom v verzih. Zelo so ugajale pesmi, katere je pel mešan zbor 16 oseb pod vodstvom gosp. nadučitelja. Gpdč. J. Južna je jako pogumno deklamovala Gregorčičevo pesem: »Jeftejeva prisega«. Nekaj posebnega pa je bila godba na vijolino, violoncelo in glasovir, katero so izvrševali gg.: Pečovnik, Hauptman in Novak. Ker v tej stroki nisem posebno domač, rečem le-to, da smo prav radi poslušali in da je noga morda kateremu silila na ples. Taka godba je na deželi čisto nekaj novega in čč. gostje so se čudili, da se v Šentjuriju sploh kaj takega igra. Krona vsej veselici pa je bila menda igra: Krojač Fips, katero so igrali gdč. F. Zei, gospa Pečovnik in gg. Pečovnik, Hauptman Fr. in Hauptman V. Smeha ni bilo ne konca ne kraja, posebno je ugajal krojač Fips (Hauptman Fr.) s svojo dolgo brado. Igrali so vsi jako dobro. Poslednjič sta se peli še dve pesmi: ljubka pesmica »Pri zibeli« in »Avstrija moja«, ki nas je navduševala za našo širno domovje Avstrijo. Prosta zabava in šaljiva razprodaja je bila v prostorih g. V. Južna, kjer je bilo vse natlačeno polno. Veselica ima prav dober moralen in gmoten vspeh; veseli jo bodo naši šolski otroci in »Bralno društvo«. Vsa čast vam torej še enkrat vrli igralci in vrli pevci, vam pa, »sinovi srebropene Savinje«, zlasti vrli Žalčani in domoljubni Celjani, prelepa hvala, da ste nas počastili!

Iz Oplotnice. (Popravilo.) Ni res, da bi jaz Franz Kunaž kot župan v Oplotnici Jakobu Kruharju za »maj« 4 gld. iz občinske blagajnice plačal ali da bi jaz te 4 gld. za občinske potrebe vračunal, vendar res je, da sem Jakobu Kruharju te 4 gld. iz mojega lastnega žepa plačal; tudi ni res, da bi jaz to smreko vsted pritožbe bivšega lastnika plačal, da bi krivdo mojih hlapcev zakril, tudi ni res, da bi moji hlapci pri tej priložnosti se udeleževali ter ni res, da bi jaz moje hlapce na nemštvo dresiral, ampak resnica je, da Jakob Kruhar meni je rekel, da bo to smreko, katero je cenil na 4 gld., gospodu župniku daroval in da mu jaz sem na to 4 gld. dal, da ne bi toliko škodo imel. Konečno ni resnica, da bi jaz Oswald Hafenrichter hlapcem zapovedal na maj nemško zastavo (frankfurtarico) razviti ali da bi jaz od cele tej reči kaj vedel, res pa je, da sem cele tej reči popolnoma oddaljen. — Franz Kunej, Oswald Hafenrichter. — Opomnja uredn. Ubogi Franc Kunej in ravno tako ubogi Ozvald Hafenrichter! V Celje sta se morala obrniti dr. Stepischnegga, da jima je skoval ta popravek v tako spakedrani slovenščini. Na kateri strani pa je resnici, to pa najbolje vedo vsi Čadramčani!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se včeraj odpeljali iz Išla v Bistrico na Moravskem k vojaškim vajam, v soboto pa pojdejo na Ogersko, kjer bodo letos velike vojaške vaje, katerih se udeleži tudi nemški cesar Viljem. — Parlamentarna komisija desnice se je včeraj na Dunaju sešla. Sklical jo je Javorski na izrečno željo vlade, ki zanaprej hoče iskati podpore v večini. Komisija je izvolila pododsek, ki se danes pogaja z vlado. — Državni zbor se snide v drugi polovici tega meseca.

Češko. Badeni je, kakor piše »Hlas«, v Išlu dobil od svetlega cesarja popolno oblast, da se sprizajni s

sedanjo slovansko in katoliško večino državnega zbora. Češki narod pa naj dobi nazaj svoje zgodovinsko pravo. Dr. Herold je bojda odločen za češkega deželnega ministra.

Štajarsko. V nedeljo so blagoslovili zastavo katol. delavskega društva v Donavici pri Ljubnem. Izvrstno je govoril predarlski poslanec Loser zoper socialne demokrate.

Koroško. Na Beli pri Železni Kaplji so bili pri občinskih volitvah v vseh treh razredih soglasno izvoljeni slovenski možje. — Vseslovenskega shoda v Ljubljani se udeleži veliko koroških Slovencev, ki bodo po shodu obiskali slavno božjo pot Marije-Pomagaj na Brezju.

Kranjsko. V nedeljo so napravili ljubljanski in postojnski Sokoli izlet v Idrijo, kjer so jih vsa društva skupno in složno pozdravila. — Na Vrhniki pa so blagoslovili prevzvišeni knezoškof Missia novi dom katol. rokodelskega društva. — Vzajemno podporno društvo proti požaru se osnuje v Črnem vrhu nad Idrijo.

Primorsko. Otvorjenje »Narodnega doma« v Barkovljah se je velkansko obneslo. Bili so ondi videti tudi radi volilnih izgrediv obsojeni Barkovljani. Daj Bog bratom primorskim boljšo bodočnost!

Hrvaško. Oni torek se je začela v saboru adresna razprava. Tudi vladi nasprotna stranka je izdala lep adresni načrt, ki pa seveda ni obveljal, ker imajo v saboru Madjaroni večino. — Zagrebška vatrogasna godba, ki je na celjski slavnosti tako izvrstno igrala, je razpuščena.

Vnanje države.

Rim. V Curihu na Švicarskem je te dni bil mednarodni shod za varstvo delavcev. Bilo je ondi zbranih 385 odposlancev raznih delavskih društev. Za ta shod so se zanimali tudi sv. oče Leon XIII., ki se imenujejo socialni papež.

Francosko. Predsednik republike Faure se je že vrnil iz Rusije. Pariz in sploh vsa mesta so bila včeraj okrašena. Francozi se silno vesele, da res obstoji zveza med Francijo in Rusijo, Nemci v »rajhu« pa so poparjeni. Nič ne škodi; tudi naši Nemci bodo morali postati bolj ponižni.

Nemško. Italijanski kralj in kraljica prideta obiskat cesarja Viljema. — V Bruselju so ujeli nemškega anarhista Daubenspecka, ki je nameraval umoriti nemškega cesarja.

Rusko. Car in carica sta došla na Poljsko in sicer v glavno mesto Varšavo. Poljake močno veseli ta obisk, ki ima tudi izreden političen namen, vendar čudno, da so na slavolokih poljski napisi bili prepovedani!

Turško. Oni dan je sultan Abdul Hamid slavil 21letnico svojega vladanja. — Sultan je onih 22 Turčinov, ki so v Tokatu pobijali kristjane, pomilostil. No, zdaj še bodo Turki imeli večjo »korajžo« do ubogih kristjanov!

Kreta. Na tem toli nesrečnem otoku je narodno sobranje s 60. glasovi proti 12. glasom sklenilo, poslati tujim admiralom posebno pismo, s katerim se terja, da se naj z otoka umakne turška vojska in takoj vsprejme samouprava.

Grško. V državnem zboru se je unel hud prepir med poslanci in bivšim ministrom mornarice, Levidisom. Poslanec Grivas se je celo tako daleč spozabil, da je Levidisu dal zausčnico. Prav po fantovsko!

Za poduk in kratek čas.

Pismo iz Avstralije.

(Pisal slovenski rojak M. Dr., rodom Žalčan.)

Melbourne v Avstraliji 24. junija.

Hrepeneče že pričakujem iz ljubljene domovine poročila, posebno od Vas domačih. Moje zadnje pismo je romalo, kakor ste sami po poštnih pečatih gotovo posneli, v Sidney, San Francisco v Ameriki, od tam v London in na Štajarsko. Tu imamo zdaj zimo, pa ne tako hudo, kakor smo je vajeni v domovini; ne gledam z ledenimi rožami opisanih oken, da, še celo pišem lahko v sredi zime brez peči. Kmalu pričakujemo deževja, ki po zimi zemljo izpira, a po letu vlada vsled pomanjkanja dežja silna suša, tako, da vsako leto na tisoče ovac vsled žeje pogine. Živež je tukaj po ceni; funt mesa 1—2 peni t. j. 5 do 10 kr. avst. veljave; pijača in duhan sta draga; čaša piva 3 penije; liter vina nad 50 kr.; pohotnim Angležem po ne diši vino, ako nima vsaj jedne tretjine spirita primešanega; za navadno pijačo pa jim navadno služi le pivo, ki pa je tako močno, da bi 3 kupice tudi konja upijanile. Ne čudim se, ako ob sobotah večer srečavam kakor žolne pijane žene, ki tavajo proti domu; ta dan dobi mož rokodelc svoj plačo, vleže se utrujen k počitku; a žena mu mnogokrat še isti večer v gostilni (Public House) zaslužek zabije; gabi se mi do grla, ko včasih gledam take nesrečne žrtve pijanosti. Ne smete pa misliti, da so tukaj vsi ljudje taki!

Za delo mi je prva dva meseca huda predla; mrzlica, ki sem jo prinesel seboj iz Grške, mi je vzela moči, in zraven še jezika angleškega nisem bil zmožen. Po dolgem izpraševanju dobil sem službo pri nekem izurjenem ključavničarju; zdaj ko pa že tolečem nekoliko angleški, nisem več v strahu za delo. — Zaslužek je dober, 2 do 2½ funta na teden t. j. čez 30 goldinarjev; za profesioniste traje delo le 8 ur na dan, od 8. do 1. ure, in od 2 do 5 ure popoldan. Nedelja je tukaj najsvetejši dan; vse gostilne, štacune, fabrike so zaprte, in nikedo ta dan ne sme delati ali prodajati pod kaznijo 20 funtov, to je čez 240 goldinarjev. — V cerkev prideš le, ako plačaš vstopnino tri penije, kateri denar se pa porabi za potrebe zelo revnih misijonskih cerkev. A tu nisimo samo katoličani, temuč rekel bi lahko, kolikor ljudi, toliko ver; oh! kako žalostno je slišati krivoverske sleparje kričati po ulicah mesta! — — —

Le ena želja me še navdaja, da se kmalu povrnem na ljubi dom, ker v tujini še le čutim resnico: Ljubo doma, kdor ga ima. — — —

Smešnica. Več pretepačev je stalo pred sodnikom, ki jih slednjič vpraša: »No, kdo pa je vendar največ kriv pretepa?« — Eden pretepačev se odreže: »Bobnjakov Jože! Ta nas je vedno miril!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškof) so se v ponedeljek domov vrnili z birmovanja v ptujski dekaniji, zelo utrujeni in nekoliko bolehnji. Gotovo bodo vsi verniki naše škofije prosili Boga, da popolnoma zopet utrdi zdravje preljubljenemu nadpastirju.

(Imenovanje.) Veleč. gosp. Matej Slekovec, župnik pri Sv. Marku niže Ptuja in daleč znani slovenski zgodovinar, bil je dne 30. avgusta imenovan knezoškofijskim duhovnim svetovalcem. Iz srca častitamo!

(V dekaniji ptujski) je bilo birmanih 3083 otrok in sicer v ptujski mestni župniji 421, v minoriški župniji 710, na Vurbergu 210, pri Sv. Urbanu 415, pri Sv. Andražu 162, na Polensaku 64, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 302, pri Sv. Marjeti niže Ptuja 446 in pri Sv. Marku 353.

(V Gornji Radgoni) bode v nedeljo dne 5. sept. v prostorih gosp. Škerlec-a zborovalo ljutomersko politično in gospodarsko društvo, pri katerem bode govoril načelnik okrajnega zastopa iz Ljutomera, g. Ivan Kukovec, o gospodarskih zadevah, gosp. dr. Gregorec o državnem zboru. Rodoljubi, udeležite se tega pomenljivega shoda!

(Shod na Paki prepovedan.) Znani Drogenik se je bahal pred tednom, da zamore kršč.-socijalni shod na Paki prepričati, in glejte čudo, shod je bil res prepovedan. Goljufigi socijalisti so, ki že trgajo državi osrčje; ali tega gada država sluša v svojo lastno škodo? Gospodom pri okr. glavarstvu v Slov. Gradcu in v Celju naj veljajo besede Tertulijana: Bolj ko boste nas — krščanske socijaliste — zatirali, več nas bode!

(Štatsitika.) Na shodu »Slovenskega društva« v Rečici je trdil neki tržan, da je kmetijsko šolo v Grottenhofu pri Gradcu v vseh letih le 11 Slovencev absolviralo, češ: »to vem iz štatsitike«. Iz letnikov dotične šole povzamemo, da je bilo od začetka šole t. j. od 1867. leta do letos vpisanih Slovencev samo iz Štajarske 114, iz med teh pa je šolo absolviralo 73, torej 62 učencev več, kakor je trdil dotični štatsitik.

(Razstava goveje živine) za gornjo Savinjsko dolino bo na Ljubnem. Želeti je, da se ta razstava zopet izvrstno obnese, na korist vrlim gornjim Savinjcem!

(Vkljub neugodnemu vremenu) se je veselica prostovoljnega gasilnega društva v Trgovišču prav dobro obnesla, in se imamo temu dobremu izidu posebno zahvaliti: slavnemu našemu bratskemu gasilnemu društvu na Hardeki pri Ormožu; blagim gg. ormoškim in velikonedeljskim narodnjakom, in našim drugim domačim gostom, ki so nas radovoljno obiskali. — Odbor.

(Župnijski izpit) so te dni v knezoškofijski pisarni napravili ti-le čč. gg. kaplani: Jožef Gunčer iz Žalca, Franc Kocpek od Sv. Barbare v Halozah, Anton Rančigaj, vikar iz Celja, Jurij Šelih od Nove cerkve, Alojz Šuta iz Sevnice in Jernej Vurkelc iz Gornjega grada.

(Umrli) je dne 29. avgusta v Gradcu hišni posestnik Anton Himmelreich, po domače Čvrk, 85 let star. Bil je doma od Male Nedelje in znan po vsem Slov. Štajarju. Skozi 50 let se je udeležil 201. primicije in je tam svoje burke uganjal in ljudi razveseljeval. Poznal je vse dijake in vse duhovnike, katere je brez izjeme tikal. Lahka mu zemljica!

(Strela) je v nedeljo popoldne udarila v Mestnem vrhu pri Ptuj v viničarijo trgovca Rajmunda Sadnika ter jo vpepelila. Človek se nobeden ni ponesrečil.

(Utonil.) Ptujski most črez Dravo skoro leto in dan popravljajo. V ponedeljek zjutraj je bruno padlo 59letnemu tesarju J. Mercu na trebuh, revež je padel v Dravo in v valovih zginil. Njegovega tovariša, ki je tudi padel v vodo, pa so rešili.

(S Krapja) pri Ljutomeru se nam naznanja, da so dne 26. avgusta zarán dobili močen dež; bliskalo je in gromelo in treskalo, da je bilo groza. Strela je udarila v Magdičevo hišo ter oškodovala vogel, in zid se je nekoliko razpočil. Sušiti še imamo otavo, pa nas mudi vreme, in drugega dela nas čaka seveda dovolj.

(Učenci.) kateri hočejo letos vstopiti v prvi samostojni nemško-slovenski gimnazijski razgled v Celju, vpisujejo se dne 15. septembra ob osmi uri zjutraj v ravnateljstvi pisarni samostojnih gimnazijskih razredov

v Celju, v Šolski ulici h. št. 21. Pri tem je treba položiti sprejemnino in učni prispevek skupaj 3 fl. 10 kr. Sprejemni izpit vrši se dne 16. septembra ob 8. uri zjutraj v učni sobi prvega razreda v isti hiši. Učenci v drugi in tretji samostojni slovenski gimnazijski razred vpisujejo se dne 17. septembra ob 8. uri zjutraj v omenjeni pisarni. Ponavljavni in dopolnilni izpiti vrše se dne 17. septembra od 8. ure naprej.

(Koruzni črv.) Med mnogimi drugimi nezgodami, ki nas zadevajo, se je vgnedil po naših njivah tudi črv, ki pokončava našo turšico. Spoznaš ga lahko, ker vršiček koruznice se je posušil; mnogi vrhi so polamani. Drugače si zdaj ne moreš pomagati, kakor da vrhe porežeš ter črva sam ugonobiš. V jeseni popiplji vse koruzne korenine ter je sežgi! Tako bi morali delati vsi poljedelci.

(Mrtvega učenca) mariborske meščanske šole, Roberta Gornik-a, potegnili so včeraj zjutraj ob 8. uri v Pobrezju iz Drave. Domači so ga že celih osem dni pogrešali. Ker je deček oblečen v Dravi bil in ima na glavi rane, se ne ve, je-li ponesrečil ali je zločinstvo.

(Razstava grozdja na Bizeljskem.) Že nanznanjena razstava grozdja za brežiški okraj se vrši dne 19., 20. in 21. septembra na Bizeljskem. Svečano odprtje razstave bode dne 19. septembra ob 9. uri zjutraj.

(Ljutomerski dijaki) priredijo dne 8. sept. v prostorih g. J. Vaupotiča v Ljutomeru ob 1/2 8. uri zvečer veselico z gledališko igro »Zmešnjava na zmešnjavo«, burka v 5. dejanjih, in s koncertom dijaškega tamburaškega in pevskega zbora. Po koncertu prosta zabava. Vstopnina: I. sed. 40 kr., II. sed. 25 kr., stojišča 15 kr. Čisti dobiček namenjen je družbi sv. Cirila in Metoda in se preplačila radi tega hvaležno sprejemajo.

(V Savinjski dolini) dela na koruzi veliko škodo neki črv, o katerem pravijo, da se je zanesel s hmeljem. Zgoraj zleze v steblo in gre po njem doli do »štoka« ali še dalje ter je razjeda.

(Hmelj v Savinjskeji dolini) je že do cela obran. Zgodnjega so plačevali najprej po 1 gld. 50 kr., pozneje po 1 gld. in še nižje po 80 kr. Poznejšemu menda še ni cena stalno določena, tudi ni bilo še slišati o kakaj kupčiji.

(Ponesrečil) se je pri Pöllingu v gozdu Jožef Bele, doma iz Bočne pri Gornjem gradu, zadet od drevesa, katerega je sekal.

(Agent) zavarovalnice »Generale«, agitator socijalne demokracije. Pretekli dne je počastila celjska soc. demokratična veša tudi gornjo Savinjsko dolino; prodajala svojo bistrostnost na cente, ter lovila ljudi v svoje zapeljive mreže. Celjski Drogenik se lahko navdušuje za svojo dobro tetko, demokracijo, saj ga ona redi, ako pa namerava tudi vrle Savinjsce v svoje zanjke uloviti, naj bo prepričan, da bo prej od ljudstva dobil brco kakor pa njegovo dušo!

(Duhovniška sprememba.) Župniji Sv. Lovrenca na Dravskem polju se je odpovedal vlč. g. Matej Slekovec, duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Marku niže Ptuja.

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali 13 gld. veseli gostje na primiciji č. g. Janeza Topolnika v Banovcih na Murškem polju in 5 gld. č. g. Radoslav Marzidovšek, c. in kr. vojni kaplan v Mostaru. Bog plati!

(Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor.) priredi dne 5. sept. veselico ob pol 4. uri v šolskih prostorih. Vspored: 1. »Naše gore«. 2. Pozdrav predsednikov. 3. Pesem: »Po zimi iz šole«. 4. Slavnostni govor. 5. »Pri zibelci«. 6. igra: »Mlinar in njegova hči«. 7. »Pod trto« in »Bledi mesec«. Prosta zabava pri gospodu Ljubecu.

(Veliko slavnost) priredi ormoška moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ob priliki svoje desetletnice v nedeljo, dne 5. septembra. Izvanredni občni zbor vrši se v čitalnični dvorani ob 3. uri, koncert pa na vrtu g. A. Kalebrenner-ja ob 5. uri popoldne. Vstopnina h koncertu 30 kr. za osebo, za kmete 20 kr. Vspored koncerta: Pozdrav predsednika, slavnostni govor, deklamacija in osem pesmij.

(Sklicuje se društvena skupščina) podpornega društva c. kr. državne nižje gimnazije v Celju na dan 10. septembra ob 2. uri popoldne v ravnateljstvo pisarno c. kr. samostojnih gimnazijskih razredov v Celju, Šolska ulica št. 21. — F. Glovački, predsednik.

(Gornje-Radgonski tamburaški in pevski zbor) priredi dne 12. sept. tamošnjemu »kmetijskemu bralnemu društvu« veselico s tamburanjem in petjem v prostorih g. Škerleca. Začetek po večernicah. Uljudno povabljeni so razven društvenikov vsi odkritosrčni slovenski narodnjaki, domači in sosedni. »Pokrite rihte« smelo izostanejo!

Iz drugih krajev. (Vseslovenskega shoda) v Ljubljani dne 14. sept. se udeleži zastopnik mladočeškega kluba, pa tudi hrvaška stranka prava. Gotovo bodo vse udeležence Ljubljančani kar najsijajneje vsprejeli.

(Češki katoliški shod) v Kraljevem Gradcu je bil izredno mnogobrojno obiskan. Prišlo je 4500 ka-

toliških mož. »Slov. Gospodar« jim je poslal ta-le telegram: »Slava bratskim češkim katoličanom! Proč s plesnobo! Čim vernejši bode češki narod, tem slavnejši na čelu avstrijskih Slovanov«.

(Najvišja kapelica v Evropi), kjer se sme maševati, se je oni teden blagoslovila na Kredarici (2500 m) na Triglavu. Posvečena je triglavski Materi božji.

(V Islandiji) sta bila v 1000 letih samo dva tata. Eden je ukradel ovco iz lakote, vsled tega je bil oproščen, in domačini so mu dali hišico, in čredo ovac. Drugi pa je ukradel 18 ovac; ker pa je bil tujec, so ga izgnali v domovino.

Loterijne številke.

Trst 28. avgusta 1897:	26, 23, 12, 44, 30
Line » » » » »	12, 40, 64, 39, 22

Svilnati damasti 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (okoli 240 različnih baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Dobitki pri srečkanju

26. decembra 1897.

Vsled odloka c. kr. fin. ministerstva z dne 21. decembra 1896, št. 63.912 je srečkanje preloženo na ta dan zato, ker je bilo lani še malo srečk razprodanih.

Dobitki:

1. Konj z opravo in s pol pokrito kočijo vred: 1000 kron vrednosti.
2. Sobna oprava, 300 kron vrednosti.
3. Valvazor, štirje lepo vezani zvezki, 200 kron vrednosti.
4. Polovnjak vina, 100 kron vrednosti.
5. Brana za travnike, 50 kron vrednosti.
6. Tele, 40 kron vrednosti.
7. Vedro starega vina, 30 kron vrednosti.
- 8.—12. Slomšek, Zadnja večerja, žepna ura, dve mizni opravi, à 20 kron vrednosti.
- 13.—24. Stenska ura, dežnik, platno, samokres, viseča svetilnica, miza, par svečnikov, par čevljev, umivalnik, stojalo za obleko, brušena steklenica z garnituro, service za kavo, à 10—16 kron vrednosti.
- 25.—100. Reči à 4—6 kron vrednosti.
- 101.—300. Reči à 2 kron vrednosti.
- 301.—500. Reči različne vrednosti.

Srečkanje se bo vršilo v sejni dvorani »Narodnega doma«. — Zaradi dobrodelnega namena se obračamo do vseh blagih rojakov in jih najuljudnejše prosimo, da obdržijo poslane jim srečke, ter jih po možnosti tudi med druge razpečajo.

Odbor za kat. podp. društvo v Celji.

Lepa kmetija

10 minut oddaljena od glavne ceste in farne cerkve sv. Marjete na Pesnici, z zidanim, z opeko kritim poslopjem se proda. Posestvo meri v celem 32 oralov in sicer 13 oralov travnikov in 19 oralov njiv, gozdov in sadnosnika. Natančneje pogodbe se zvejo pri Francu Sekot, posestniku v Vilkom pri Sv. Marjeti na Pesnici. 1-3

Vinograd z zemljiščem,

7 oralov vinograd, 6 or. gozd, 2 orala sadnosnik s pašnikom, lepo hišo in viničarijo proda radi družbinskih razmer prav po ceni takoj Jož. Metzinger na Ptuj.

Dva izvrstna, še mlada

lovska psa

sta na prodajo pri Petru Lesičnik-u, p. d. Judež v Selovcu, občina Št. Janž pri Spod. Dravogradu.

Pomagač

dobro izučen in poštenega zadržanja, kateri se da rabiti tudi za prodavanje, se išče proti dobrem plačilu. Körner, krojaški mojster v Št. Ilju v Slov. gor.

Slikarski učenec

se sprejme takoj pri Francu Kollar-ju, slikarju v Mariboru, Burg-Maierhof. 1-3

Veliki živinski sejem

pri Sv. Antonu v Slov. gor. bode ruško soboto, t. j. 11. sept. t. l. (po mali maši).

Učenca pridnih starišev takoj vzame Körner, krojaški mojster pri Št. Ilju v Slov. gor.

Mlad orgljar in mežnar

neoznjen z dobrim spričevalom, se priporoča v službo. Kdo, pové upravništvo. 1-2

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boolestnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 42

V vsakem vsaki fari in po potrebi v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 11

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Z dobrim spričevalom

se priporoča oženjen orgljar in cerkvenik v službo. Kdo? Pové upravništvo t. l. 2-2

Učenec se vsprejme v trgovini s špecerijskim in poljskim blagom F. P. Holasek v Mariboru. 3-4

Mežnar in organist

neoznjen se takoj sprejme. Prošnjak se naj osebno oglasi. Kje? Pové upravništvo „Slov. Gospodarja“. 3

Oznanilo.

Znano je, da namerava podpisani centralni odbor **domačo svinjerejo** s tem povzdigniti, da oddaja dobre, 5 do 6 mesecev stare občinske mrjasce, čiste pasme, po 25 gld. stalne cene. Kmetovalci, ki hočejo pod znanimi pogodbami take občinske mrjasce prevzeti, naj se po podružnicah našega društva ali po okrajnem odboru obrnejo do podpisanega centralnega odbora ter prej naznanijo pasem mrjasca in priložijo določeno svoto.

Gradec, dne 24. avgusta 1897.

2-3

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe na štajarskem.

Javna zahvala.

Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Noršincih pri Ljutomeru so blagovolili podariti visokočastiti gosp. Matija Karba, župnik v Zrečah, 10 gld.; veledragi gospod Ivan Karba, strežnik na Dunaju, 5 gld., in blagorajeni gospod Alojzij Karba, c. kr. pošni oficijal na Dunaju, 3 gld. Za velikodušne darove se podpisano gasilno društvo tem potom najspodobniše zahvaljuje.

Prostovoljno gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru, dne 1. septembra 1897.

Franc Rantaša,
blagajnik.

Marko Cajnko,
načelnik.

Na znanje!

Vodstvo „Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj“ daje na znanje, da bo novi davek od vložnega denarja plačevala posojilnica, in da bodo vlagatelji, kakor dozdaj, dobivali tudi odslej 4½ gld. obresti od 100 gld. vložnega denarja.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.
Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelneje in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja trdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balsam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedinega pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 8-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Pšenica ne bo več snetljiva!

Numa Dupuy-eva

Izšlo za semena je najboljšo sredstvo, s katerim se zabrani sneti pri pšenici, ječmenu, koruzi itd., katera se bo letos bržčas prikazala zavolj letošnjega deževja.

Velikokrat premirano, po večletni rabi skušano!

Dobiva se v vseh večih trgovinah s špecerijskim blagom in z železino ter v družerijah v zavitkih po 25 kr. za 2 metr. centa = 250 litrov semena in za 1 metr. cent = 125 litrov semena za 13 kr. Izdelujemo tudi antiperonosporo jamčeno pomoč za vinograde. Pristno le z postavno zavarovano marko „s klasom“ in s sledečim naslovom:

Chemisches Laboratorium Numa Dupuy & Comp.
Wien, VI. Windmühlgasse 33.

Dobiva se v Mariboru pri M. Berdaj-su in v Slov. Bistrici pri Alb. Stiger.

13-22

Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za **cerkvena dela**, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna **konstrukcijska dela**, bodi si: strehe, stopnice, svetilnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Kdo pije

Kathreiner-

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Na prodaj!

Pri Sv. Janžu v Haložah se prostovoljno proda lep vinograd, pri katerem je zidanca za gospodarja in hiša za viničarja, s prešo, s kletjo in z lepo posodo vred. Proda se z letošnjim pridelkom. Gorica s sadovnjakom meri nad 5 (pet) oralov; cena je 2000 gld. V gotovih denarjih je treba položiti le četrtino od kupnine. V tem vinogradu rase posebno dobra kapljica.

Natančneje pove šolsko vodstvo na Črni gori pri Ptuj. 1-3

Cesarska cesta 18. **Maribor.** Gledališka cesta 18.

Kamnoseška obrt Murnig-ovega naslednika se priporoča za izdelovanje vseh kamnoseških del. 4-6

Velika zaloga grobnih spomenikov.

Prav nizke cene.

Anton Gaiser,
posestnik.

Karol Kociančič,
kamnoseški mojster.